

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru (Chișinău) la o altă instanță de același grad,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „AVIA INVEST” împotriva Băncii Comerciale „VICTORIABANK” Societate pe Acțiuni cu privire la constatarea lipsei temeiurilor de reziliere a contractelor de cont curent și de deservire bancară la distanță,

*(Dosarul nr. 2ac-513/24
NR. PIGD 2-23177745-01-2ac-26122024)*

Lipsa temeiurilor de strămutare a cauzei.

29 ianuarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru (Chișinău) la o altă instanță de același grad,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 decembrie 2023, S.R.L. „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, a depus cerere de chemare în judecată împotriva B.C. „VICTORIABANK” S.A., solicitând constatarea lipsei temeiurilor de reziliere a contractului de cont curent bancar nr. 702 din 29 octombrie 2013 și a contractului privind deservirea bancară la distanță „client.dotBank” nr. 702 din 01 decembrie 2017 încheiate între S.R.L. „AVIA INVEST” și B.C. „VICTORIABANK” S.A., denunțate de ultima unilateral. Totodată, a solicitat asigurarea acțiunii prins suspendarea notificării de rezoluțiune nr. 17/266 din 27 noiembrie 2023 cu obligarea B.C. „VICTORIABANK” S.A. să execute obligațiile contractuale ce derivă contractele de cont curent bancar nr. 702 din 29 octombrie 2013 și de deservire bancară la distanță „client.dotBank” nr. 702 din 01 decembrie 2017 până va deveni hotărârea judecătorească definitivă.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat spre examinare în procedură contencioasă prezenta cerere de chemare în judecată.

3. Prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea S.R.L. „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, cu privire la asigurarea acțiunii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

4. La 22 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.82), S.R.L. „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri de asigurare a acțiunii în sensul formulat.

5. La 19 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.109), S.R.L. „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, a depus

cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

6. Prin încheierea din 27 martie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea depusă de avocatul Dmitri Lunga, în interesele S.R.L. „AVIA INVEST”, cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de același grad și s-a remis cauza Curții de Apel Chișinău.

7. La 16 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.124), S.R.L. „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, a depus cerere de retragere a recursului.

POZIȚIA INSTANȚEI DE RECURS

8. Prin încheierea din 16 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea depusă de avocatul Dmitri Lunga, în interesele S.R.L. „AVIA INVEST”, cu privire la retragerea recursului și s-a restituit recursul declarat împotriva încheierii din 18 decembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

9. La 19 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.152), S.R.L. „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, a depus în temeiul art. 43 alin. (2) lit.f) din Codul de procedură civilă, cerere de strămutare a cauzei de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la o altă instanță egală în grad.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 20 noiembrie 2024 s-a ridicat prezenta cauză de la examinare și s-a transmis instanței ierarhic superioare pentru examinare cererea cu privire la strămutarea cauzei în temeiul art. 43 alin. (2) lit.f) din Codul de procedură civilă.

11. La 11 decembrie 2024, cauza a fost înregistrată în Curtea de Apel Chișinău și repartizată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor pentru examinarea cererii de strămutare (f.d.158).

12. La 19 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.152), S.R.L. „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, a depus în temeiul art. 43 alin. (2) lit.f) din Codul de procedură civilă, cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

13. În motivarea cererii de strămutare s-a invocat că având îndoieli cu privire la obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a intervenit cu cerere de strămutare a acțiunii la o altă instanță egală în grad, care a fost expediată către Curtea de Apel Chișinău și repartizată judecătorului Andrei Cașcaval. S.R.L. „AVIA INVEST” nu are încredere în niciun judecător din cadrul Curții de Apel Chișinău, or, actualul Guvern și actuala putere în general dorește să preia controlul asupra acestei

companii, totodată, pune presiune pe Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău, pentru a respinge acțiunea. Aceste informații sunt evidente și derivă inclusiv din comportamentul unor funcționari publici și nemijlocit din comportamentul instanței. Însă S.R.L. „AVIA INVEST” mizează pe un proces corect și echitabil, în context redând prevederile art. 6§1 din CEDO, art. 115 alin. (1), art.116 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova. Astfel, legea garantează justițiabilului dreptul la un proces echitabil prin instituirea de instanțe independente care au menirea de a înfăptui justiția și exclusiv prin intermediul judecătorilor imparțiali și care nu pot fi influențați la luarea deciziilor.

14. De asemenea, a precizat că prin prisma legislației procesual civile, au fost instituite anumite mecanisme de strămutare a cauzei în cazul în care imparțialitatea judecătorului poate fi pusă la îndoială reieșind din circumstanțele cauzei sau de calitatea unui participant la proces. Actualmente are îndoieli cu privire la obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău, motiv pentru care a înaintat cerere de strămutare la o altă instanță egală în grad.

15. Avocatul Dmitri Lunga, reprezentantul S.R.L. „AVIA INVEST”, a afirmat că în literatura de specialitate, instituția strămutării urmărește realizarea soluționării obiective, rapide și complete a cauzei, precum și desfășurarea normală a procesului. Capacitatea subiectivă a organului judiciar de a îndeplini temeinic și legal atribuțiile sale funcționale poate fi pusă la îndoială odată cu apariția unor suspiciuni privind obiectivitatea sau imparțialitatea persoanelor care lucrează în numele și pentru acel organ. Pe lângă suspiciunea individuală (îndreptată în mod singular sau plural față de unul sau mai mulți subiecți procesuali oficiali) atestată în situațiile de incompatibilitate propriu-zise (care sunt soluționate ca incompatibilități), pot fi întâlnite cazuri de suspiciune colectivă îndreptată în mod indivizibil asupra tuturor subiecților procesuali oficiali care îndeplinesc atribuțiile ce intră în competența funcțională a unui organ judiciar, așa încât suspiciunea se răsfrânge asupra capacității subiective a însuși organului judiciar respectiv. Motivele unei astfel de suspiciuni colective nu privesc, deci, personal (individual) subiecții procesuali oficiali, ci condițiile în care ei trebuie să-și îndeplinească atribuțiile funcționale, condiții din cauza cărora desfășurarea normală a procesului administrativ nu poate fi asigurată, care au făcut să apară suspiciuni cu privire la obiectivitatea și imparțialitatea organului judiciar respectiv. În cazul unei suspiciuni colective întemeiate, remediul procesual nu poate fi decât strămutarea acțiunii de contencios administrativ la un alt organ judiciar de același grad. Strămutarea este remediul procesual reglementat de Codul de Procedură Civilă în vederea înlăturării situațiilor care pun în pericol desfășurarea normală a procesului judiciar datorită unor stări de fapt neconvenabile existente la locul unde urmează să fie judecată acțiunea care face obiectul aceluși proces. Procesual, strămutarea are caracterul unei deplasări de competență teritorială între instanțele

judecătorești de același grad. Formularea cuprinsă în art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă în ceea ce privește temeiul strămutării este destul de largă, în ea putându-se încadra drept temei al strămutării, situațiile în care este necesar să se asigure desfășurarea normală a procesului, inclusiv necesitatea asigurării liniștii publice, a unui climat prielnic sau a unei ambiante favorabile și să se obțină soluționarea obiectivă, completă și rapidă a cauzei. La fel, a declarat că, în speță necesitatea strămutării cauzei este dictată de faptul că nici unul dintre aceste scopuri nu poate fi realizat de către Curtea de Apel Chișinău, din motivul existenței unei suspiciuni colective de imparțialitate a magistraților acestei instanțe. Or, presiunea politică în privința dosarelor îndreptate contra S.R.L. „AVIA INVEST” există permanent, inclusiv prin mass-media. Aceste circumstanțe evident denotă încălcarea prevederilor art. 6 par. 1 din CEDO, or, potrivit jurisprudenței Curții, independența se pornește de la încrederea pe care instanțele unei societăți democratice trebuie să o inspire justițiabililor, astfel ca un „observator obiectiv” nu ar identifica o sursă de îngrijorare în circumstanțele cauzei. În aceste condiții având în vedere că argumentele aduse se referă la existența unor suspiciuni colective de imparțialitate a judecătorilor Curții de Apel Chișinău, fiind înaintate mai multe cereri de recuzare, este evident că în cadrul acestei instanțe nu se va asigura o examinare obiectivă a prezentei cauze. Astfel, în cadrul examinării prezentului dosar există suspiciuni colective de imparțialitate a judecătorilor a Curții de Apel Chișinău, suspiciuni care generează aparențe de lipsă de independența a tuturor judecătorilor instanței vizate, ceea ce duce inevitabil la prejudicierea ireversibilă a imaginii de instanță independentă la soluționarea acestei cauze. În aceste condiții, având în vedere atribuțiile Curții Supreme de Justiție, consacrate prin instituția strămutării, și anume supravegherea în limitele legii a respectării de către instanțele inferioare a principiului fundamental la înfăptuirea justiției, și anume independența instanței, în scopul soluționării obiective, rapide, complete și asigurarea desfășurării normale a procesului în cauză, a solicitat constatarea întrunirii condițiilor pentru strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Art.1 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995:

„(2) Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii.

(3) Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

(4) Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.”

17. Art. 19 din Codul de procedură civilă:

„(1) În cauzele civile, justiția se îndeplinește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege. Constituirea de instanțe extraordinare este interzisă.”

18. Art. 20 din Codul de procedură civilă:

„(2) La îndeplinirea justiției în cauze civile, judecătorii sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.”

19. Art. 43 din Codul de procedură civilă:

„(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă:

f) există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces;

(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Studiind materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge cererea de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Centru (Chișinău) la o altă instanță de același grad, din motivele ce succed.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prezenta cauză se află în procedura Curții de Apel Chișinău, drept urmare a înaintării de către avocatul Dmitri Lunga, reprezentantul S.R.L. „AVIA INVEST”, a cererii de strămutare în temeiul art. 43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă a cauzei de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la o altă instanță egală în grad (f.d.153-155). Or, în virtutea art. 43 alin.(4) din Codul de procedură civilă, soluționarea acesteia este de competența instanței ierarhic superioare Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Iar la 11 decembrie 2024 această a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor Curții de Apel Chișinău, Andrei Cașcaval.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în motivarea cererii de strămutare de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de același grad, formulată de către avocatul Dmitri Lunga, reprezentantul S.R.L. „AVIA INVEST”, a pretins în temeiul art. 43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă existența îndoielilor cu privire la obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău. Or, în opinia solicitantului, nu va fi posibilă desfășurarea normală a procesului și soluționarea obiectivă, completă și rapidă a cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, din motivul existenței unei suspiciuni colective de imparțialitate a magistraților acestei instanțe. Presiunea politică în privința dosarelor îndreptate contra S.R.L. „AVIA INVEST” există permanent, inclusiv prin mass-media.

23. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că pretinsa lipsă de obiectivitate și imparțialitate a judecătorilor

Curții de Apel Chișinău nu este decât declarativă, or, această nu este confirmată prin anumite probe concludente.

24. De altfel, cererea de strămutare poate fi înaintată în temeiuri strict determinate de legislația procesuală civilă și bazată pe argumente plauzibile, probe, ce confirmă temeinicia cererii formulate, iar lipsa identificării acestora, ar reprezenta un dezechilibru major în exercitarea drepturilor procesuale ale părților.

25. Subsecvent, argumentele reprezentantului S.R.L. „AVIA INVEST” nu pot determina admiterea cererii de strămutare formulate, în condițiile în care în Curtea de Apel Chișinău activează mai mulți judecători, iar legiuitorul a stabilit și alte pârghii legale în vederea apărării drepturilor pretinse a fi încălcate, în special, dacă consideră că există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și imparțialitatea judecătorului raportor în procedura căruia se află spre examinare cauza dată.

26. În corolar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că la caz nu se profilează anumite circumstanțe ce ar justifica strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad, or, în lipsa unor probe plauzibile, argumentele aduse nu sunt decât declarative. Iar invocarea la general a obiecțiilor referitor la obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor, nu poate determina admiterea cererii de strămutare în sensul formulat.

27. Mai mult, judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

28. În altă ordine de idei, art.6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale cere instanței, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

29. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză și o abordare obiectivă, determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens. În situația în care într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată. Orice bănușială referitor la nepărtinirea magistraților urmează să fie obiectiv justificată.

30. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge cererea de strămutare a prezentei cauze civile, formulată de către S.R.L. „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, cu restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de strămutare a cauzei de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la o altă instanță de același grad.

31. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 43 alin. (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „AVIA INVEST”, reprezentată de avocatul Dmitri Lunga, privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Centru (Chișinău) la o altă instanță de același grad.

Restituie Curții de Apel Centru (Chișinău) cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „AVIA INVEST” împotriva Băncii Comerciale „VICTORIABANK” Societate pe Acțiuni cu privire la constatarea lipsei temeiurilor de reziliere a contractelor de cont curent și de deservire bancară la distanță, pentru examinarea cererii de strămutare a acestei cauze de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, la o altă instanță de același grad.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă